

Datum: 10.07.2026

Medij: Danas

Rubrika Politika

Autori: L. Valtner

Teme: Evropska komisija

Naslov: Gruzija politički bliža od Crne Gore

Napomena:

Površina: 793

Strana: 1,4

Da li Rezolucija Evropskog parlamenta
Srbiju tera ka „gruzijskom scenariju“

Gruzija politički bliža od Crne Gore

Strana 4

Datum: 10.07.2026

Medij: Danas

Rubrika: Politika

Autori: L. Valtner

Teme: Evropska komisija

Napomena:

Površina: 793

Naslov: Gruzija politički bliža od Crne Gore

Strana: 1,4

Da li Rezolucija EP i protivljenje nekoliko zemalja članica EU za otvaranje Klastera 3 Srbiju tera ka „gruzijskom scenariju“

Gruzija je daleko, ali politički bliža od Crne Gore

BEGRAD // Srbija ne ide ka gruzijskom scenariju, ali je bliža Gruziji nego Moldaviji i Crnoj Gori, smatraju sagovornici Danasa komentarišući da li je vlast u Beogradu dovoljno odgovorna da ne sledi put Tbilisija koji vodi od EU i ako nije, hoće li Brisel to dozvoliti. Gruzija je predala zahtev za članstvo u EU u martu 2022, a već krajem 2023. odobren joj je status kandidata, uz uslov da ispuni neophodne reforme. Ipak, umesto reformi, gruzijske vlasti su posle spornih parlamentarnih izbora 2024. odlučile da „zamrznú“ EU integracije do 2028, optužujući Brisel za „politički pritisak“ i „mešanje u unutrašnje stvari“. Antievropska i antizapadna retorika počela mnogo ranije jer je državu „zarobio“ Bidzina Ivanishvili, osnivač i neformalni lider Gruzijjskog sna.

Ozbiljnija kriza u odnosima Tbilisija i Brisela počinje u proleće 2024. kada gruzijska vlada usvaja zakon o „transparentnosti stranog uticaja“ prema kojem organizacije koje dobijaju više od 20 odsto sredstava za finansiranje iz inostranstva moraju da budu registrovane kao „strani agencije“, što je izazvalo masovne proteste i osude EU. Evropski savet zaključio je da je proces pristupanja Uniji „de facto“ zaustavljen i povučena je finansijrska pomoć Tbilisiju, uz obustavu tehničke saradnje. Kriza se zatim produbljuje posle parlamentarnih izbora u oktobru 2024, na kojima je, prema zvaničnim rezultatima, Gruzijjski san osvojio oko 54 odsto glasova, dok su međunarodni posmatrači, kao i u Srbiji, ukazivali su na ozbiljne nepravilnosti, uključujući zastrašivanje birača i zloupotrebu državnih resursa. Srbija se godinama nije pomakla, čak i nazaduje, u reformama koje je približavaju Uniji. Dr-

Foto: Oliver / Instagram predsednika Srbije

Bilo lepo, ali realnost je na drugoj strani: Poseta Gruziji

nansijska pomoć Tbilisiju, uz obustavu tehničke saradnje. Kriza se zatim produbljuje posle parlamentarnih izbora u oktobru 2024, na kojima je, prema zvaničnim rezultatima, Gruzijjski san osvojio oko 54 odsto glasova, dok su međunarodni posmatrači, kao i u Srbiji, ukazivali su na ozbiljne nepravilnosti, uključujući zastrašivanje birača i zloupotrebu državnih resursa. Srbija se godinama nije pomakla, čak i nazaduje, u reformama koje je približavaju Uniji. Dr-

žavne institucije i procesi su devastirani zbog „okupacije“ članova iz vladajuće nomenklature. Iako je ulazak u EU strateški cilj Srbije, predsednik države Aleksandar Vučić konstatuje da ima važnijih stvari od integracija i nije optimista u vezi brzog članstva. Građani već dugo nisu u velikoj meri pobornici članstva u EU, jer godinama nisu imali nikakvu korist od EU. Ako se ova situacija produži, Brisel nastavi da „kažnjava“ vlast, pitanje je slede li gruzijske odluke ili su i Beograda i Brisel ipak odgovorniji i imaju pojma o posledicama izlaska iz procesa pridruživanja.

Marko Todorović, viši istraživač u Centru za evropske politike, navodi da reformski koraci koje je Vlada Srbije učinila u poslednjim nedeljama, a koji su uticali na podršku Evropske komisije za otvaranje Klastera 3, svedoči o tome da EU nastoji da Srbiju zadrži na evropskom putu i da svaki proevropski signal Beograda biva nagrađen, dok

činjenica da je srpska strana sprovela veći deo prioritarnih koraka govori o tome da i Beograd nastoji da ostane na evropskom putu.

- Shodno tome, nema naznaka da bi aktuelna vlast mogla da krene gruzijskim putem i da samoinicijativno prekine proces evrointegracija. Osim toga, pohvale iz Brisela za bilo kakav, pa i najmanji pomak, sugerisu da ni Evropa ne želi da izgubi Srbiju i dozvoli joj odlučniji zaokret ka Kini i Rusiji - kaže Todorović za Danas. Procenjuje da takva međusobno uravnotežena igra deluje politički racionalno i pragmatično, ali s druge strane, dovodi u pitanje verodostojnost samog procesa. „Postavlja se pitanje da li više iko u Beogradu i Briselu veruje da takav proces može transformativno da deluje na srpsko društvo i obezbedi mu punopravno članstvo u Uniji“, ukazuje on.

Igor Novaković, direktor istraživanja Centra za međunarodne i bezbednosne poslove - ISAC fonda, sumnja da Srbija može da ide ka „gruzijskom scenariju“. „Jednostavno, Srbija je okružena EU i NATO zemljama, dok je Gruzija u potpuno drugačijoj geopolitičkoj situaciji. Ali ono što je jasno je da je politika balansiranja, ili multivektorska politika u problemu, i da uopšte neće biti lako da se nastavi“, navodi on. Sa druge strane, dodaje, korisnost Beograda u kontekstu uticaja u regionu je nesrazmerno manja, nego što je to bilo pre par godina. „Dakle politička vrednost se takođe smanjila i moraće mnogo više da se poklanja pažnja onome što dolazi iz EU. Naročito ako sledeći koraci Crne Gore u kontekstu proširenja budu uspešni“, konstatuje Novaković.

► Marko Todorović:

Koraci učinjeni poslednjih nedelja i odgovor Evropske komisije o Klasteru 3 svedoče da EU želi da Srbiju zadrži na evropskom putu

► Igor Novaković:

Srbija je okružena EU i NATO zemljama, dok je Gruzija u potpuno drugačijoj geopolitičkoj situaciji

► Duško Lopandić:

Srbija je realno bliža gruzijskoj situaciji nego Moldaviji ili Crnoj Gori, ali režim se ne usuđuje da kaže da odstupa od EU puta

Slično misli i Duško Lopandić, potpredsednik Evropskog pokreta u Srbiji. On podseća na to da Vučić, zasnivajući svoju spoljnopolitičku strategiju na lažnom proevropskom putu, ostvaruje ono što je i radio poslednje decenije, a to je Srbija dovedena u čorsokak, marginalizovana i na periferiju evropskih procesa. Objašnjava da je četiri i po godine blokade pristupnih pregovora sa EU i pola godine odlaganja isplate sredstava iz Reformske agende proizašlo iz iste politike hibridnog SNS režima u čijem centru je opstanak na vlasti i suštinsko izbegavanje reformi u bilo kojoj oblasti koje bi ga ugrozile, pravosuđu, medijima ili izbornim pravilima.

Poseta Gruziji

Predsednik Srbije je sa suprugom Tamaram, sredinom prošlog meseca boravio u zvaničnoj poseti Gruziji, dok je Vučić krajem prošle godine ugostio predsednika Gruzije Mihaila Kavelašvilija, ocenivši da je reč o „istorijskoj poseti“. Tada je najavljena i direktna aviolinija Beograd-Tbilisi, kao uslov napretka i naših ekonomskih i političkih i svih drugih odnosa. „Mi uskoro otvaramo ambasadu u Tbilisiju koja će biti, rekao bih, pravo mesto za pokretanje mnogih biznis inicijativa, ali istovremeno za dalji napredak naše političke saradnje“, izjavio je Vučić i izrazio zahvalnost Gruziji na poštovanju teritorijalnog integriteta Srbije.

- Srbija je stoga realno bliža gruzijskoj situaciji nego Moldaviji ili Crnoj Gori. Na propagandnom nivou, režim se ne usuđuje da kaže da odstupa od EU puta nego fingira i blefira nastavljajući igru sa Briselom i našom javnosti koju vodi već 10 godina - kaže on za Danas. Dodaje da međunarodna zbrka i nered u svetu olakšavaju ovu igru kamufలాže. „Kameleonska politika je najpribližniji naziv onome što neoradikalni Vučićev režim sprovodi izbegivši već odavno bilo kakav strateški pravac u spoljnoj politici“, zaključuje Lopandić.

L. Valtner

Propušten „super utorak“

Na sastanku Komiteta ambasadora država članica EU u sredu nije bilo saglasnosti država članica da se sa Srbijom otvori novi klaster u pristupnim pregovorima. Savremena politika piše da je propuštena prilika da se sa Srbijom napravi napredak 14. jula, koji u briselskim krugovima zovu „Super utorak“ za proširenje, kada kada se očekuje da Ukrajina i Moldavija naprave novi korak u pristupnim pregovorima, Crna Gora zatvori dodatna dva pregovaračka poglavlja, a Albanija počne zatvaranje prvih pregovaračkih poglavlja. Prema diplomatskim izvorima, velike države članice, Francuska, Nemačka i Italija, podržale su otvaranje Klastera 3, dok je najmanje sedam država, među kojima i Holandija, bilo protiv.

